

فلاصه و نکات کتاب طرع کلی اندیشه اسلامی

● جلسه اول: ایمان (۱)

وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ / خدا و رسول را فرمان برید، باشد که مشمول رحمت قرار گیرید. ﴿آل عمران، ۱۳۲﴾
وَ سَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ / و برای نیل به آمرزشی از پروردگار خود، و بهشتی که پهنایش [به قدر] آسمانها و زمین است [و] برای پرهیزگاران آماده شده است، بشتابید. ﴿آل عمران، ۱۳۳﴾
الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَ الضَّرَّاءِ وَ الْكَاطِمِينَ الْعَيْظَ وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ / همانان که در فراخی و تنگی انفاق می کنند؛ و خشم خود را فرو می برند؛ و از مردم در می گذرند؛ و خداوند نکوکاران را دوست دارد. ﴿آل عمران، ۱۳۴﴾

✓ رهبانیت و تقوا

- رهبانیت، بدعتی که روحانیون مسیحی ایجاد کردند تا به گناه آلوده نشوند.
 - عالم اسلامی رهبانیت ندارد. سعی می کند بیمار را نجات دهد.
 - تقوا: تجهیز و زره لازم در مقابل آسیب گناه/ مقدمه و وسیله ای برای پیروزی
- «و اتقوا الله» تقوای الهی پیشه کنید «لعلکم تفلحون» مگر که پیروز و رستگار و موفق گردید.

✓ اطاعت خدا یعنی پذیرفتن قوانین و دستورات خدا.

«أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ»

اطاعت از خدا با اطاعت از رسول اکرم تفاوتی ندارد. چرا می فرماید: اطاعت از خدا و پیامبر؟ در زمان پیامبر اکرم کسانی بودن بودند مدعی این شدند که ما به خدا ایمان داریم ولی با پیامبر اکرم می جنگیدند. وَ قَالَتِ الْيَهُودُ وَ النَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ اگر خدا نمی گفت پیامبر خدا را پیروی کنید دشمنان پیامبر می گفتند ما مطیع خدا ایم؛ برخی ادعا می کنند که ما مطیع خدا ایم ولی بنده ی فرمان خدا نیستند، عمل به قانون نمی کنند!

✓ رحم خدا یعنی چه؟ مورد رحم خدا قرار گرفتن یعنی چه؟

- مقایسه پندار ما از رحم خدا و بیان قرآن: در پندار عامیانه، رحمت پروردگار را رقیب عمل کردن و جایگزین عمل کردن می دانیم. (مثلا فرمان خدا را زیر پا گذاشته و می گوئیم خدا به ما رحم کند!)
- بیان قرآن به عکس است. می گوید: عمل کنید، اطاعت کنید، شاید مورد رحمت پروردگار قرار بگیرید.

✓ اطاعت کنید خدا را یعنی چه؟ اطاعت خدا به چیست؟

- به این که تمام تکالیف و حجت های الهی را بر دوشمان حمل کنیم. آن چه بر عهده ما نهاده شده است؛ انجام بدهیم و تسلیم باشیم.
- رحمت خدا آن وقتی است که یک ملتی به مسئولیتش عمل کند. خدا وقتی به مردمی رحم می کند که یک ملتی به مسئولیتش عمل کند و تکالیف خود را انجام دهد.

✓ سرعت بگیر، مسابقه بده، اما به سوی چه؟ **وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ؛**

✓ مغفرت یعنی چه؟

- غفران یعنی التیام دادن و پر کردن خلأ. با گناهان بر روح شما زخمی وارد می شود و مانند زخم جسمی است که مقداری از گوشت افتاده است باید بر آن مرهمی گذاشت تا بتراود و گوشت زاید؛ بر روح نیز باید مرهمی گذاشت تا عقب افتادگی آن از تعالی جبران شود. روحی که از اوج انسانیت و تکامل و نقطه‌ی پرواز انسانی یک قدری منحط کرده و عقب افتاده است.

- این نقیصه چگونه برطرف می شود؟ با جبران کردن!

✓ چگونه جبران می شود؟

با تلاش بیشتری جبران کرد چرا که می فرماید: سارعوا - **وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ**

نباید ناامید شد و نگوییم خدا نمی بخشد، نه اگر به سمت نیکی‌ها بروید جبران می شود ولی نیز نباید از عمل کردن غافل شد و فقط دل خوش به سخن گفتن و دل خوش داشتن کرد.

- زخم های چه کسی را خداوند التیام می دهد؟ **وَإِنِّي لَعَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ.** کسی که توبه کند.

✓ توبه کند یعنی چه؟ یعنی برگردد، ایمان خود را قوی کند، عمل صالح انجام دهد.

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

✓ با تقوا کیست و چه شرایطی دارد؟

۱- **الَّذِينَ يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ:** کسانی که در خوشی و ناخوشی انفاق می کنند. انفاق یعنی پر کردن یک خلأ، برآورده کردن یک نیاز. انفاق یعنی خرج کردن البته نه هر خرج کردنی بلکه خرجی که یک خلأیی را پر می کند.

۲- **وَالكَاطِمِينَ الْغَيْظَ:** فروبرندگان خشم. یعنی بر روی احساسات کار نمی کنند و همه جا عقل حاکم است. یعنی

بر اساس خشم عمل نمی کنند بلکه وقتی خشم فرو نشست، انسان می تواند با عقل و درک آنچه را شایسته است

انجام دهد. البته جایی هم خشم‌های عقلانی داریم. **أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ** (فتح/۲۹)

۳- **وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ:** عفوکنندگان از خطاهای مردم. از اشتباهات مردم، از گناهان و لغزش‌های مردم باید

گذشت.

البته از عمل خلافی که از روی تعمد و عناد انجام گرفته است، گذشت معنا ندارد.

۴- **وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ** (آل عمران / ۱۳۵): آنان که چون کار

زشتی کنند یا بر خود ستم روا دارند خدا را به یاد می آورند و برای گناهانشان آمرزش می خواهند ...

آنان که از کوشش و تلاش باز نمی ایستند، استغفار می کنند برای گناهان، اصرار نمی ورزند در راه خطا و خلاف؛

این چنین آدم‌هایی پاداششان مغفرت از سوی پروردگار است.

به یاد خدا افتادن وقتی که گروهی از شیاطین انسان را احاطه کرده اند، حربه‌ای است برای ما برای مقابله در مقابل

شیاطین.

پایان جلسه اول (۹۹/۷/۱)

کپی و نشر آزاد (با ذکر صلوات بر محمد و آل محمد)